

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ**

Сарман авыл жирлеге

423350 Сарман авылы, Ленин ур.,52

тел.: 2-43-67, 2-45-38

E - mail: Sar.sar@tatar.ru

ИНН/КПП 1636001266/163601001

**Сармановское сельское поселение
САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

423350 с. Сарманово, ул.Ленина, 52

тел.: 2-43-67, 2-45-38

E – mail: Sar.sar@tatar.ru

ИНН/КПП 1636001266/163601001

РЕШЕНИЕ

28 апрель 2020 ел

КАРАР

№ 7

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Сарман авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 06 октябрдәге Федераль закон нигезендә. 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында», «Сарман авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 32 статьясы нигезендә Сарман авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Сарман авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә яңа редакциядә расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Сарман авыл жирлеге Башкарма комитеты башлыгы Сахуриев Н.И. йөкләргә.

ТР Сарман муниципаль районы
Сарман авыл жирлеге
Совет Рәйсе

Ф.М.Хөснуллин

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Сарман авыл җирлеге
муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Бюджет процессының хокукий нигезе

1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Сарман авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы, шулай ук Россия Федерациясе бюджет законнарының башка нормалары нигезендә эшләнгән, Сарман авыл җирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты проекты чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) төзү һәм карау нигезләрен һәм тәртибен (алга таба - җирлек бюджеты) билгели, җирлек бюджетының үтәлешен, аның үтәлешен тикшереп торуны, бюджет хисабын, тышкы тикшерүне, бюджет хисабын, тышкы карауны һәм раслауны билгели.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм төшенчәләр әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән норматив хокукий актларда да шул ук әһәмияттә кулланыла.

2 статья. Җирлек бюджетының хокукий формасы

1. Авыл җирлеге бюджеты һәм аның үтәлеше турындагы хисап Сарман авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Советының (алга таба - җирлек Советы) карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

2. Җирлек советы бюджеты турында карар уставта билгеләнгән тәртиптә кул куелганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

3 статья. Бюджет классификациясе

1. Җирлек бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисабын төзү Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Россия Федерациясе бюджетлары керемнәрен классификацияләү, Россия

Федерациясе бюджетлары чыгымнарын классификацияләү, Россия Федерациясе бюджетлары кытлыкларын финанслау чыганаclarын классификацияләү, гавами-хокукый берәмлекләр операцияләрен классификацияләү өлешендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары өчен бердәм булып тора.

3. Бюджет керемнәренең баш администраторларының исемлеге һәм кодлары жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән раслана.

Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр исемлеге, чыгымнарның ведомство структурасы составында, жирлек советы карары белән билгеләнә.

Бюджетның максатчан статьялары һәм чыгымнары төрләре исемлеге һәм кодлары чыгымнарның ведомство структурасы составында жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән яисә билгеләнгән тәртиптә раслана

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының статьялары һәм төрләре исемлеге, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarын раслаганда, жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән раслана.

4 статья. Бюджет процессы принциплары һәм этаплары

1. Жирлектәге бюджет процессы Россия Федерациясенен бюджет системасы принципларына нигезләнә.

2. Бюджет процессының төп этаплары булып тора:

- 1) жирлек бюджеты проектын төзү;
- 2) жирлек бюджетын карау һәм раслау;
- 3) жирлек бюджеты үтәлеше;
- 4) жирлек бюджеты үтәлешен контрольдә тоту;
- 5) бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
- 6) бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.

5 статья. Бюджет процессында катнашучылар һәм аларның бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- 1) муниципаль берәмлек башлыгы;
- 2) жирлек Советы;
- 3) Сарман авыл жирлегенә муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет);
- 4) Сарман авыл жирлегенен Ревизия комиссиясе (алга таба-Ревизия комиссиясе);
- 5) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр;
- 6) бюджет керемнәре баш администраторлары, администраторлары;

7) бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторлары, администраторлары;

8) бюджет акчаларын алуучылар.

2. Муниципаль берәмлек башлыгы Сарман авыл жирлеге (алга таба -жирлек) муниципаль берәмлегенен бюджет, салым һәм бурыч сәясәтен билгели

3. Жирлек советы:

1) жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карый һәм раслый;

2) жирлекнең үсеш планнарын һәм программаларын кабул итә, аларның үтәлеше турында отчетлар раслый;

3) жирлек бюджеты чыгымнарының муниципаль минималь социаль стандартларын һәм башка нормативларын раслый;

4) жирле салымнар һәм жыемнар кертә, алар буенча ставкалар күләмен билгели һәм салымнар һәм жыемнар турындагы законнарда билгеләнгән хокуклар чикләрендә аларны түләү буенча ташламалар бирә;

5) бурыч алулар максатлары, формалары, суммалары турында карарлар кабул итә;

б) жирлек бюджеты үтәлешен контрольдә тотат;

7) заказларны урнаштыру турында Россия Федерациясе законнары, жирлек уставы һәм жирлекнең башка муниципаль хокукый актлары нигезендә муниципаль заказны формалаштыру, урнаштыруны тәмин итү, үтәү һәм үтәлешен контрольдә тоту тәртибен билгели;

8) юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкүарларга, физик затларга - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр бирү тәртибен һәм шартларын билгели;

9) жирлек бюджеты үтәлешен контрольдә тотучы органнарның хокукый статусын формалаштыра һәм билгели;

10) үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы депутатларның, жирле үзидарәнен сайланулы органнары әгъзаларының, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфай затларының, муниципаль хезмәткәрләрен, муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренен хезмәт өчен түләү күләмнәрен һәм шартларын билгели;

11) башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра

1) Башкарма комитет житәкчесе:

а) жирлек бюджеты проектын төзүне, жирлек бюджеты үтәлешен, шул исәптән жирлек бюджеты керемнәрен жыюны тәмин итә;

б) жирлек Советы раславына жирлек бюджеты турындагы карар проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны тәкъдим итә;

в) Башкарма комитетның финанс ресурслары белән эш итә;

г) Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә жирлек бюджеты үтәлеше өчен җаваплы;

д) жирлек бюджетына муниципаль бурыч алулар жәлеп итү турында

шартнамалар, шулай ук жирлек бюджеты акчаларын бирү турында шартнамалар төзи;

е) жирлек Советына жирлекнең социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын раслау, аларның үтөлеше турындагы хисапларны раслау турында жирлек Советы карарлары проектларын билгеләнгән тәртиптә кертә;

ж) жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бару тәртибен билгели;

з) Сарман авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә бюджеты алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны бетерү тәртибен билгели;

и) Башкарма комитет тарафыннан финанс тикшерүе формаларын һәм тәртибен билгели;

к) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2) Башкарма комитет:

а) жирлек бюджеты проектын төзүне, жирлек бюджеты үтөлешен гамәлгә ашыра;

б) жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасын төзи һәм төгәлләштерә;

в) жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

г) жирлек бюджеты проектын һәм жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисапны төзү өчен кирәкле материалларны баш бүлүчеләр, алар белән эш итүчеләр һәм алуучылардан ала;

е) принципалның финанс торышына анализ ясый;

ж) муниципаль бурыч кенәгәсен алып баруны гамәлгә ашыра;

з) жирлек бюджеты акчаларын алуучыларның бюджет акчалары белән операцияләре, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларының акчалары белән, шулай ук бюджет кредитларын, бюджет инвестицияләрен һәм муниципаль гарантияләрен алуучыларның бюджет акчаларын бүлеп бирү, алу, максатчан файдалану һәм кире кайтару шартларын үтәүне финанс контролен гамәлгә ашыра;

1) жирлек бюджеты чаралары белән операцияләр башкара;

к) жирлек бюджеты үтөлеше турында хисап төзи;

л) жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрдән, бүлүчеләрдән, алуучылардан жирлек бюджеты акчаларын файдалану турында хисапларны һәм әлегә акчаларны алу, күчерү, күчерү һәм куллану белән бәйлә башка мәгълүматларны билгеләнгән формалар буенча бирүне таләп итү хокукына ия;

м) кредит оешмаларыннан жирлек бюджеты акчалары белән операцияләр турында мәгълүмат ала;

н) бюджет процессының тиешенчә үтәлмәве турында кисәтүләр чыгара.

о) үз карамагындагы бюджет акчаларын алуучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

п) бюджет йөкләмәләре лимитын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр һәм алуучылар өчен билгели;

р) бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерү тәртибен билгели;

1) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе, Сарман муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы белән бюджет мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыра;

т) жирлекнең социаль-икътисади үсешенә агымдагы анализ ясый;

у) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразын эшләүдә катнаша;

ф) жирлекнең жыелма финанс балансын фаразлауда катнаша;

х) адреслы инвестицион программаны төзүдә катнаша;

ц) капитал төзелеш өчен акча бүлеп бирү буенча тәкъдимнәр кертә;

ч) банк гарантиясенә ышанычлылыгын (ликвидлылыгын) бәяләү тәртибен, юридик зат йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү ысулы буларак бирелә торган поручительствоарны билгели;

ш) субсидияләренә максатчан кулланылышын контрольдә тотуны тәмин итә

щ) Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы, башка муниципаль хокукый актлар, шулай ук әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

5. Ревизия комиссиясе:

1) жирлек бюджеты үтәлешен контрольдә тоту;

2) жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерли;

3) жирлек бюджеты проектына, озак сроклы максатчан программаларга һәм бюджет мөнәсәбәтләре өлкәсендә муниципаль хокукый актларга экспертиза үткәрә;

4) Россия Федерациясе бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

6. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

1) бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын үзе раслаган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә тәмин итә;

2) үз карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

3) расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлгә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) жирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезли;

5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм жирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр төзи һәм раслый;

10) субвенцияләр, бюджетара субсидияләр һәм билгеләнгән башка субсидияләр алучыларның үтәлешен контрольдә тотуны тәэмин итә

11) үз эшчәнлегә өлкәсендә ведомство финанс контролен оештыра һәм гамәлгә ашыра;

12) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

13) муниципаль берәмлек исеменнән ана буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

14) судта муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль берәмлек дөгвалары буенча жавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

а) жирле үзидарә органнарының яисә элге органнарының вазыйфай затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә, ведомствога каравы буенча, шул исәптән законга яки башка хокукый актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын бастырып чыгару нәтижәсендә, физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында;

б) аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары житмәгәндә аның казна учреждениесе булып торучы бюджет йөкләмәләре лимитлары житмәгәндә тапшырыла торган бюджет йөкләмәләре;

в) Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектына, муниципаль берәмлеккә башка дөгвалар буенча, алар буенча Федераль закон нигезендә тиешле гавами-хокукый берәмлек мәнфәгәтләрән Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә федераль бюджет, Россия Федерациясе субъекты бюджеты, муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең вәкаләтләрән гамәлгә ашыручы орган тәкъдим итә.

15) Россия Федерациясе бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук элге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

7. Бюджет акчаларын бүлүче:

1) жирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра;

2) бюджет ассигнованиеләрән, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм (яки) бүлүчеләр буенча бүлә һәм жирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

3) бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

4) бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта

һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Жирлек бюджеты керемнәре баш администраторы:

- 1) жирлек бюджеты керемнәре администраторлары исемлеген төзи;
- 2) жирлек бюджеты проекты һәм (яки) урта сроклы финанс планын төзү өчен кирәкле белешмәләр тапшыра;
- 3) касса планын төзү һәм алып бару өчен белешмәләр бирә;
- 4) жирлек бюджеты керемнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;
- 5) Россия Федерациясе бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

9. Бюджет керемнәре администраторы:

- 1) исәп-хисапның дәрәсләгенә, бюджетка, пеняларга һәм алар буенча штрафларның тулы һәм үз вакытында башкарылуына исәп-хисап ясауны, исәпкә алуны һәм контрольне гамәлгә ашыра;
- 2) бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләтүне гамәлгә ашыра;
- 3) бюджетка, пеняларга һәм штрафларга артык түләнгән (түләттерелгән) түләүләрне, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә бирә;
- 4) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләр исәбе (төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә бирә;
- 5) бюджет керемнәренә баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә жирлек бюджеты керемнәренә баш администраторына жирлек бюджеты керемнәренә тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләр һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;
- 6) физик һәм юридик затлар тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түләүләрне түләү өчен кирәкле мәгълүматны, билгеләнгән тәртип нигезендә, дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дәүләт мәгълүмат системасына бирә;
- 7) Россия Федерациясе бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы:

1) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының үзенә буйсынучы администраторлары исемлеген төзи;

2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

3) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларын түләү өчен бүлеп бирелгән ассигнованиеләрне куллануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәмин итә;

4) бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм жирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

5) үз эшчәнлегә өлкәсендә ведомство финанс контролен оештыра һәм гамәлгә ашыра;

6) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра.

11. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы:

1) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары бюджетна керүнең тулылыгын һәм үз вакытында керүен контрольдә тотат;

3) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджетка керүне һәм бюджеттан түләүләрне тәмин итә;

4) бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

5) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, аның карамагында булган бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6) Россия Федерациясе бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

12. Бюджет акчаларын алучы:

1) бюджет сметасын төзи һәм башкара;

2) бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре цикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

3) үзендә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәләлеген,

максатчан характерын тээмин итэ;

4) бюджет акчаларын баш бүлүчегэ (бүлүчегэ) бюджет язмасын үзгөртү буенча тэкьдимнэр кертэ;

5) бюджет исэбен алып бара яисэ килешү нигезендэ элге вэкалэтне башка муниципаль учреждениегэ (үзэклэштерелгэн бухгалтериягэ) тапшыра;

6) бюджет акчаларын алуучының бюджет акчаларын баш бүлүчегэ (бүлүчегэ) тиешле бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

7) Россия Федерациясе бюджет законнарында һәм аның нигезендэ кабул ителэ торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук элге Нигезлэмэдэ билгелэнгэн башка бюджет вэкалэтлэрен гамэлгэ ашыра.

6 статья. Казна учреждениелэренең хокукый хэле үзенчелеклэре

1. Казна учреждениесе, эгэр Россия Федерациясе законнарында башкача билгелэнмэгэн булса, бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет вэкалэтлэрен гамэлгэ ашыручы жирле үзидарэ органы карамагында тора.

Бюджет акчаларын алуучының аларга бюджет вэкалэтлэрен гамэлгэ ашырганда казна учреждениесенен үз карамагындагы бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) белэн үзара хезмэттэшлеге нигезендэ гамэлгэ ашырыла

2. Казна учреждениесе эшчэнлеген финанс ягыннан тээмин итү жирлек бюджеты һәм бюджет сметасы нигезендэ башкарыла.

3. Казна учреждениесе, бары тик аның гамэлгэ кую документында каралган булса гына, керем китерэ торган эшчэнлекне башкара ала. Күрсәтелгэн эшчэнлектән алынган керемнэр жирлек бюджетына керэ.

4. Казна учреждениесе аңа туры китереп ачылган шәкси счетлар аша бюджет чаралары белэн операциялэр башкара

5. Казна учреждениесе тарафыннан бюджет акчалары хисабына үтөлөргэ тиешле муниципаль контрактларны, башка шартнамэлэрне төзү һәм түлэү казна учреждениесенә житкерелгэн бюджет йөкләмэлэре лимитлары чиклэрендэ, эгэр башкасы билгелэнмэгэн булса, муниципаль берәмлек исеменнэн башкарыла

Казна учреждениесе тарафыннан муниципаль контрактлар, башка шартнамэлэр төзөгөндэ элге өлөш талэплэрен бозу аларны казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет вэкалэтлэрен гамэлгэ ашыручы жирле үзидарэ органы дэгъвасы буенча суд тарафыннан гамэлдэ түгел дип тану өчен нигез булып тора.

6. Бюджет акчаларын алуучы буларак казна учреждениесенә, бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) буларак, казна учреждениесе тарафыннан

төзелгән муниципаль контрактлардан, башка килешүлөрдән килеп чыга торган бюджет йөкләмэләренең элек житкерелгән лимитларын киметкән очракта, казна учреждениесе Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турында Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль контрактларның, башка килешүләрнең бәясе һәм (яки) күләме буенча яңа шартлар урнаштыруны тәмин итәргә тиеш.

Муниципаль контрактның, башка килешүнең ягы казна учреждениесеннән бары тик муниципаль контрактның, башка килешүнең шартларын үзгәртүгә турыдан-туры бәйле фактта тотылган зыянны гына каплауны таләп итәргә хокуклы.

7. Казна учреждениесенә аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары житмәгәндә, мондый йөкләмәләр буенча муниципаль берәмлек исемнән тиешле казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы жавап бирә.

8. Казна учреждениесе судта гариза бирүче һәм жавап бирүче буларак мөстәкыйль чыгыш ясый.

9. Казна учреждениесе башкарма документта күрсәтелгән акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен тәмин итә

10. Казна учреждениесе кредитлар (заемнар) алырга, кыйммәтле кәгазьләр алырга хокуклы түгел. Казна учреждениесенә субсидияләр һәм бюджет кредитлары бирелми.

11. Әлеге статьяда билгеләнгән нигезләмәләр, Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезләмәләрен исәпкә алып, жирле үзидарә органнарына (муниципаль органнарга) кагыла.

7 статья. Финанс контролен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органнары

1. Финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар булып тора;

- 1) жирлек Советы;
- 2) Ревизия комиссиясе;
- 3) Башкарма комитет;
- 4) бюджет акчаларын баш бүлүче;
- 5) бюджет керемнәренең баш администраторы;
- 6) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.

2. Авыл жирлеге Советы башкара:

1) авыл жирлеге бюджеты турында жирлек Советы Карары проектын һәм бюджет - финанс өлкәсендә жирлек Советының башка карарлары проектын

тикшерү һәм раслау барышында алдан тикшерү;

2) агымдагы контроль-жирлек бюджеты турындагы карарның аерым мәсьәләләрен тикшерү барышында;

3) киләсе контроль - жирлек бюджеты үтәлеше турындагы отчетларны карау һәм раслау барышында.

3.Ревизия комиссиясе финанс контролен тормышка ашыра нигезендә

4. Башкарма комитет тарафыннан финанс контролен гамәлгә ашыру формалары һәм тәртибе билгеләнә

5. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр бюджет акчаларын дөрес, максатчан, нәтижәле файдалануны тәмин итү өлешендә ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын бирүчеләр (алучылар) артыннан финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр субсидияләр, субвенцияләрне аларны алучылар тарафыннан күрсәтелгән акчаларны биргәндә билгеләнгән шартлар һәм максатлар нигезендә куллануны тикшереп торалар.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр ведомство карамагындагы бюджет акчаларын һәм муниципаль унитар предприятиеләрне тикшерергә хокуклы.

6. Бюджет керемнәренә баш администраторлары керемнәр белән идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру буенча бюджет керемнәре администраторлары тарафыннан финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары ведомство буйсынуында булган администраторлар тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын каплау буенча бюджеттан касса түләүләрен гамәлгә ашыруны финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары ведомство буйсынуындагы бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына тикшерүләр үткәргә хокуклы.

8 статья. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәренә салым керемнәре, салым булмаган керемнәр һәм кире кайтарылмый торган керемнәр керә.

2. Жирлек бюджетына салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә торган түбәндәге жирле салымнардан салым керемнәре күчерелә:

- 1) жир салымы-норматив буенча 100 процент;
- 2) физик затлар мөлкәтенә салым - норматив буенча 100 процент.

3. Жирлек бюджетына федераль салымнардан һәм жыемнардан, шулай ук Россия Федерациясенең бюджет законнары нигезендә региональ салымнардан салым керемнәре күчерелә.

58 статьяның 1 пункты нигезендә жирлек бюджетына федераль салымнардан һәм жыемнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салымнардан салым керемнәре күчерелә

4. Жирле бюджетларның салым булмаган керемнәре 41, 42, 46 һәм 62 статьялар нигезендә формалаша

5. Жирлек советы карары белән жирле салымнар кертелә, алар буенча салым ставкалары билгеләнә һәм жирлек Советына салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары белән бирелгән хокуклар кысаларында жирле салымнар буенча салым ташламалары бирелә.

6. Жирлек Советының жирле салымнар турындагы карарларга, жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керткән бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган карарларына үзгәрешләр кертү турындагы карары жирлек советына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты кертелгәнчегә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

7. Авыл жирлеге Советының жирле салымнар турындагы карарына агымдагы финанс елы дәвамында үз көченә керүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү бары тик агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга тиешле үзгәрешләр кертелгән очракта гына рөхсәт ителә.

8. Жирлек Советының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган жирлек Советы карарын жирлек Советына кертелгән көннән соң кабул ителгән салымнар һәм жыемнар турындагы карарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан карарларында жирлек Советының күрсәтелгән карарларының үз көченә керүе турында чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварынан да соңга калмыйча нигезләмәләр булырга тиеш.

9 статья. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимияте органнарының, Татарстан

Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

2. Бюджет ассигнованиеләренә ассигнованиеләр керә:

1) муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару), шул исәптән муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә ассигнованиеләр;

2) халыкны социаль тәмин итү;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;

4) юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләренә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр бирү;

5) бюджетара трансфертлар бирү;

6) халыкара хокук субъектларына түлүүләр, взнослар, түләүсез күчерүләр бирү;

7) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;

8) жирле үзидарә органнарының яисә бу органнарның вазыйфай затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында муниципаль берәмлеккә карата дөгъвалар буенча суд актларын үтәү.

3. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә ассигнованиеләр керә:

1) казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү, шул исәптән физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча да;

2) физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бәйле норматив чыгымнарны каплауга субсидияләр бирүне дә кертеп, бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциячел булмаган оешмаларга, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (килешүләр) нигезендә субсидияләр бирү;

4) муниципаль милек объектларына (муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш) бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

5) муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү максатларында.

4. Муниципаль бирем үз эченә алырга тиеш:

күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләрнең (башкарыла торган эшләрнең) сыйфатын һәм (яки) күләмен (эчтәлеген) характерлаучы күрсәткечләр;
муниципаль биремнең үтәлешен контрольдә тоту тәртибе, шул исәптән аны вакытыннан алда туктату шартлары һәм тәртибе;
муниципаль биремнең үтәлеше турындагы хисапка карата таләпләр.

Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль йөкләмә шулай ук үз эченә алырга тиеш:

тиешле хезмәтләрне кулланучылар булып торучы физик һәм (яки) юридик затларның категорияләрен билгеләү;

тиешле хезмәтләр күрсәтү тәртибе;

физик яки юридик затлар тарафыннан тиешле хезмәт күрсәтүләр өчен түләүгә иң чик бәяләр (тарифлар), әгәр Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә күрсәтү каралган булса, яисә күрсәтелгән бәяләрне (тарифларны) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрақларда билгеләү тәртибе.

5. Муниципаль бурыч күрсәткечләре муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, казна учреждениесенең бюджет сметасын төзегәндә, шулай ук муниципаль заданиене үтәүгә бюджет яки автоном учреждение тарафыннан субсидияләр күләмен билгеләү өчен бюджет проектларын төзегәндә кулланыла.

6. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль бурыч чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты расланган очракта (бюджет проектын төзегәндә төгәлләштерергә мөмкин булган очракта) бер елга кадәр, Башкарма комитет карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә.

Муниципаль бирем бюджет һәм автоном учреждениеләр, шулай ук Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән казна учреждениеләре өчен төзелә.

7. Муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс ягыннан тәмин итү жирлек бюджеты акчалары исәбеннән Башкарма комитет карары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8. Казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү үз эченә ала:

1) казна учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренең, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның, муниципаль хезмәткәрләренең, башка категория хезмәткәрләренең акчалата кереме (акчалата бүлөк, эш хакы), хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә командировка һәм башка түләүләр;

2) муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар белән тәмин итү, эшләр

башкаруу, хезмэтлэр күрсөтү өчен түлөү;

3) Россия Федерациясе бюджет системасына салымнарны, жыемнарны һәм башка мәжбүри түлүүләрне түлөү;

4) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда казна учреждениесе китергән зыянны каплау.

9. Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмэтлэр күрсөтүгә заказлар урнаштыру Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

Бюджет акчаларын алуучылар муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрын алып барырга тиеш.

Муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрларында сатып алына торган товарларның, эшләр һәм хезмэт күрсөтүләрнең кыскача исеме; тәминатчыларның, подрядчыларның һәм хезмэтләрне башкаручыларның атамасы һәм урнашуы; сатып алу бәясе һәм датасы булырга тиеш.

10. Жирлек Советының бюджет турындагы карарында бюджеттан акча бирү шартлары билгеләнергә мөмкин, алар нигезендә мондый акчаларны бирү башкарма комитет карары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерү тәртибе финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән тәртипне раслаганчы, тиешле бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (бүлүчеләргә) яисә алуучыларга житкерү рөхсәт ителми.

Әлеге өлештә күрсәтелгән шартларның үтәлешен контрольдә тоту бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан башкарыла.

11. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарга социаль түлүүләр бирүгә яисә гражданнарга социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында гражданнар файдасына товарлар, эшләр, хезмэт күрсөтүләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

Халыкны социаль тәмин итү гавами норматив йөкләмәләр кабул итү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

12. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшмәкәрләргә, физик затларга - товарлар, эшләр, хезмэт күрсөтүләр житештерүгә, эшләр башкаруга, хезмэтлэр күрсөтүгә бәйле

чыгымнарны яисә алынмаган керемнәрне каплау максатларында түләүсез һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшмәкәрләргә, физик затларга - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә - жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган башкарма комитет карарларында каралган очрақларда һәм тәртиптә жирлек бюджетыннан бирелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшмәкәрләргә, физик затларга - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр бирүне жайга салучы муниципаль хокукый актлар билгеләнергә тиеш:

1) субсидияләр алу хокукына ия юридик затларны (муниципаль учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкүарларны, физик затларны - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләрне сайлап алу критерийлары һәм категорияләре;

2) субсидияләр бирү максатлары, шартлары һәм тәртибе;

3) аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очрақта субсидияләрне кире кайтару тәртибе.

13. Жирлек бюджетында бюджет һәм автоном учреждениеләргә муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) белән бәйле норматив чыгымнарны каплауга субсидияләр карала.

Жирлек бюджетыннан бюджет һәм автоном учреждениеләргә башка максатларга субсидияләр бирелергә мөмкин.

Жирлек бюджетыннан күрсәтелгән субсидияләр күләмен һәм шартларын билгеләү тәртибе башкарма комитет карары белән билгеләнә.

14. Жирлек Советы карарында жирлек бюджеты турындагы карарда муниципаль учреждениеләр булмаган башка коммерцияле булмаган оешмаларга субсидияләр каралырга мөмкин.

Жирлек бюджетыннан күрсәтелгән субсидияләр күләмен билгеләү һәм бирү тәртибе Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

15. Муниципаль милекнең капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре муниципаль учреждениеләрнең һәм муниципаль унитар предприятиеләрнең төп чараларына капитал салулар рәвешендә озак сроклы максатчан программалар, шулай ук Башкарма комитетның муниципаль хокукый актлары нигезендә яисә Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджеты акчаларын баш

бүлүчөлөрнөң карарлары белән карала.

Муниципаль милектөгө капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияларен эзерләү һәм гамәлгә ашыру турында карарлар Башкарма комитет тарафыннан кабул ителә.

Хужалык алып бару хокукына нигезлэнгән муниципаль унитар предприятиегә бюджет инвестицияләре бирү муниципаль унитар предприятиенөң устав фондын дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләре турындагы законнарда билгелэнгән тәртиптә арттыруга китерә.

Оператив идарә итү хокукына нигезлэнгән муниципаль унитар предприятиегә, автоном һәм бюджет учреждениесенә бюджет инвестицияләре бирү оператив идарә итү хокукында булган төп чараларның, муниципаль унитар предприятиенөң, автоном һәм бюджет учреждениесенөң бәясен тиешле күләмдә арттыруга китерә.

Әлеге өлешнөң дүртенче абзацында күрсәтелгән бюджет инвестицияларен бирү башкарма комитет карары белән билгелэнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Төп акчаларга капитал салу рәвешендә муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре концессион килешүләр нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Жирлек бюджеты турында һәм (яисә) жыелма бюджет язмасында муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияларен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен чагылдыру тәртибе Башкарма комитетның муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

Муниципаль милектөгө капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияларен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре бюджетара субсидияләр исәбеннән финанслашу гамәлгә ашырыла торган инвестиция проектлары нигезендә һәр инвестиция проекты һәм аңа туры килә торган чыгымнарның ведомство структурасы составында жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән расланьрга тиеш.

Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү нигезендә гамәлгә ашырыла

10 статья. Резерв фонды

1. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру күздә тотыла.

2. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Советы һәм жирлек Советы депутатларының резерв фондларын булдыру тыела.

3. Башкарма комитетның резерв фонды күләме жирлек бюджеты турындагы карар белән билгеләнә һәм күрсәтелгән карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменә өч процентыннан артмаска тиеш.

4. Жирлек бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләре Башкарма комитетның муниципаль хокукый актлары нигезендә файдаланыла.

5. Жирлек бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләренән файдалану тәртибе башкарма комитет карары белән билгеләнә.

6. Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләренән файдалану турындагы хисап бюджет үтәлеше турында квартал саен һәм еллык хисапларга кушып бирелә.

11 статья. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

1. Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрән кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлөп бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрән үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, тиешле бюджет ассигнованиеләрен бюджет турындагы карарга кертү шарты белән яисә алымдагы финанс елында, жирлек бюджетына өстәмә түләүләренең тиешле чыганакалары булганда һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда, жирлек Советы карарына тиешле үзгәрешләр керткәннән соң, чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

12 статья. Муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләре

1. Муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләре нәтижәдә барлыкка килә:

1) жирле эһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул итү, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек (муниципаль берәмлек исемнән) шартнамәләр (киләшүләр) төзү;

2) жирле үзидарә органнары тарафыннан үзләренә тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукый актлар кабул итү;

3) муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан муниципаль берәмлек исемнән шартнамәләр (киләшүләр) төзү.

2. Муниципаль берәмлекнең әлегә статьяның 1 өлешендәге беренче һәм өченче пунктларында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре жирле үзидарә

органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары исәбенә үтәлә.

Әлеге статьяның 1 өлешендәге икенче пунктында күрсәтелгән муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләре федераль законнар (Татарстан Республикасы законнары) нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә, жирле бюджетларга бирелә торган субвенцияләр исәбенән һәм чикләрендә жирле бюджетларга 140 статьяда каралган тәртиптә үтәлә.

3. Жирле үзидарә органнары, таләпләрне үтәп, даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутатларның, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләренең, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү күләмнәрен һәм шартларын мөстәкыйль билгели.

4. Жирле үзидарә органнары башка муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кермәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән аларның компетенциясенән төшереп калдырылмаган мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен бары тик үз финанс акчалары булганда гына (бюджетара трансфертлардан тыш) билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

5. Муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләре реестры Башкарма комитет карары белән билгеләнгән тәртиптә алып барыла.

13 статья . Жирлек бюджеты кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән чикләүләрне үтәп, жирлек советы карары белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яки) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган еллык гомуми күләменң 10 проценттан артмаска тиеш.

Жирлек советы карары белән муниципаль берәмлек милкендәге акцияләр сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләренән кергән керемнәр кытлыгын финанслау чыганакалары составында жирлек советы карары белән расланган һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында, жирлек бюджеты кытлыгы әлеге өлештә билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар күләме кимергә мөмкин.

3. Жирлек бюджеты үтөлөшө турындагы еллык хисап күрсөткөчлөрө буенча барлыкка килгән бюджет дефициту элге статьяның 2 өлөшөндө билгеләнгән чиклөлөргө туры килергө тиеш.

14 статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары

1. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганакалары составына кертелә:

1) номиналь хагы Россия Федерациясе валютасында күрсөтелгән муниципаль кыйммәтлө кәгазьлөрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түлөүгө жибәрелгән акчалар арасында аерма;

2) муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларының Россия Федерациясе валютасындагы жөлеп ителгән һәм түлөнгән кредитлары арасындагы аерма;

3) Россия Федерациясе валютасында муниципаль берәмлек тарафыннан жирлек бюджетуна һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

4) тиешлө финанс елы дөвамында жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгөртү;

5) жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганакалары.

2. Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганакалары составы билгеләнә

3. Агымдагы финанс елы башына жирлек бюджеты акчаларының калган өлөшө жирлек Совету карары белән билгеләнә торган күлөмдө агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклеклөрөн каплауга юнөлдөрелергө мөмкин.

15 статья. Муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч структурасы бурыч йөкләмәләренө элге статьяда билгеләнгән төрлөрө буенча муниципаль бурыч йөкләмәләрө төркемлегеннән тора.

2. Муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрө йөкләмәләр рөвөшөндө булырга мөмкин:

1) муниципаль кыйммәтлө кәгазьлөр;

2) Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлө бюджетка жөлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жөлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) муниципаль берәмлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында жөлеп ителгән кредитлар;

5) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль

гарантияләргә;

6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) әлеге кодекс гамәлгә кергәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән бүтән бурыч йөкләмәләре буенча.

2. Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) муниципаль берәмлек тарафыннан алынган кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) муниципаль берәмлекнең түләнмәгән бурыч йөкләмәләренең бүтән (күрсәтелгәннәрдән тыш) күләме.

Муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

3. Муниципаль бурыч белән идарә итү Башкарма комитет тарафыннан муниципаль хокукый актлар нигезендә башкарыла.

4. Муниципаль бурыч йөкләмәләрен исәпкә алу һәм теркәү жирлекнең муниципаль бурыч кенәгәсендә башкарыла.

Муниципаль бурыч кенәгәсен алып бару башкарма комитетның финанс органы тарафыннан башкарыла.

5. Муниципаль берәмлек, әгәр әлеге йөкләмәләр муниципаль берәмлек тарафыннан гарантияләнмәгән булса, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм башка муниципаль берәмлекләренең бурыч йөкләмәләре буенча җавап бирми.

6. Муниципаль бурычның иң чик күләме, кире кайтарылмый торган түләүләренең һәм (яисә) түләүләренең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган гомуми еллык күләменнән артмаска тиеш.

7. Жирлек советы карары белән чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына муниципаль бурычның иң югары чиге билгеләнә, ул муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп исәп-хисап күрсәткеченнән тора.

8. Чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты турында

жирлек Советы карары белән расланган чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнарының иң чик күләме, хисап финанс елында жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап күрсәткечләре буенча, жирлек бюджеты чыгымнары күләменен 15 процентыннан артмаска тиеш, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш.

9. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары белән, әлеге статьяның 8 өлешендә билгеләнгән чикләүләргә үтәп, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме билгеләнә.

10. Муниципаль берәмлекнең Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләргә туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житү (һөжүм итү турында белешмәләр алу) дәрәжәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

11. Әлеге статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән сроклар үткәннән соң, Башкарма комитетның муниципаль бурычтан Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен төшереп калдыру турында карары чыгарыла.

12. Муниципаль бурычны исәптән төшерү Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммасын чагылдырмыйча гына, аларны исәптән төшерү суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

13. Әлеге статьяның 10-12 өлешләренең гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

16 статья Муниципаль бурыч алулар гамәлгә ашыру

1. Муниципаль бурыч алуларны (алга таба - бурыч алулар) гамәлгә ашыру хокукы Башкарма комитетка бирелә.

2. Россия Федерациясе субъектының эчке Дәүләт бурыч алулары һәм муниципаль эчке бурыч алулар Россия Федерациясе субъекты бюджеты һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау, шулай ук Россия Федерациясе субъектының һәм муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү, финанс

елы дэвамында Россия Федерациясе субъекты бюджеты һәм жирле бюджет счетларында калган акчаларны тулыландыру максатларында гамәлгә ашырыла.

3. Жирле бюджетка акча жәлеп итү күләмнәре чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе субъектының эчке һәм тышкы бурыч алулары программалары чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә) һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирле бюджет турында тиешле финанс елына расланган муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән, әлегә Кодексның 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, артмаска тиеш.

4. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча (чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән тора.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең бурыч алулар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

17 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе

1. Алгы финанс елына һәм план чорының яисә муниципаль кыйммәтле кәгазьләренң чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) һәм план чорының һәр елында Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенң югары башкарма органы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан Россия Федерациясе субъектының эчке һәм тышкы бурычының югары чикләре, муниципаль эчке бурыч турындагы закон (карар) белән билгеләнгән тиешенчә Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенң югары башкарма органы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнә.

18 статья . Муниципаль гарантияләрне бирү

1. Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлеге исеменнән гарантияләр жирлек Советының бюджет турындагы карарында күрсәтелгән муниципаль гарантияләренң гомуми суммасы чикләрендә Башкарма комитет тарафыннан бирелә.

2. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында

шартнамэдэн яки башка килешүдэн (төп йөкләмэдэн) килеп чыккан акчалата йөкләмэләрен тиешенчә үтәүне тәмин итә.

3. Россия Федерациясе субъектының финанс органы, муниципаль берәмлекнең финанс органы бирелгән гарантияләре, алар буенча муниципаль бурычны арттыру, принципалларны тулысынча йә өченче затлар тарафыннан үтәү, принципал йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә тулы күләмдә яисә принципал йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә туктатылу, гарантияләр белән тәмин ителгән принципал йөкләмәләренең яисә принципал йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә, шулай ук муниципаль гарантияләрдә билгеләнгән башка очрақларда муниципаль бурычны киметүне исәпкә алып бара.

4. Россия Федерациясе дәүләт гарантияләре, Россия Федерациясе субъектының дәүләт гарантияләре, Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе дәүләт гарантияләре, Россия Федерациясе субъектының дәүләт гарантияләре, Россия Федерациясе субъектының дәүләт гарантияләре, Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән тора:

- 1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
- 2) гарантияләрнең гомуми күләме;
- 3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);
- 4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

Россия Федерациясе дәүләт гарантиясе Россия Федерациясе дәүләт гарантиясе белән тәмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

Күрсәтелгән гарантияләр Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы составында расланган очрақта гына гамәлгә ашырылырга тиеш.

Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы жирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора.

2 бүлек. Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау

19 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү нигезләре

1. Жирлек бюджеты проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә төзелә.

2. Жирлек бюджеты проекты өч елга (чираттагы финанс елына һәм план чорына) төзелә һәм раслана.

Әгәр жирлек бюджеты проекты чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, Башкарма комитет уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

3. Жирлек бюджеты проектының төзү тәртибе һәм сроклары Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

4. Жирлек бюджеты проекты халык алдында тыңлауларда жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә фикер алышырга тиеш. Халык алдында тыңлаулар нәтижеләре буенча тәкъдимнәр эшләнә, алар нигезендә Башкарма комитетның финанс органы жирлек бюджеты проектының эшләп бетерә.

20 статья. Жирлек бюджеты проектының төзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Жирлек бюджеты проектының үз вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында Башкарма комитетның финанс органы башка финанс органнарыннан, шулай ук дәүләт хакимиятенә башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.

2. Жирлек бюджеты проектының төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- 1) Россия Федерациясе Президентының Бюджет юлламасында;
- 2) Татарстан Республикасы Президенты юлламасы;
- 3) жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары;
- 4) бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре.

21 статья. Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч елга эшләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы ел саен Башкарма комитет карары белән билгеләнгән тәртиптә эшләнә.

3. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек бюджеты проектының жирлек Советына кертү турында карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

4. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

5. Жирлек бюджеты проектын төзү яки карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү жирлек бюджеты проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

22 статья. Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә уртача вакытка финанс планы

1. Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә уртача сроклы финанс планы ел саен Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән нигезләмәләренә үтәп, ел саен эшләнә һәм раслана.

Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә уртача сроклы финанс планы күрсәткечләре һәм жирлек бюджеты проектының төп күрсәткечләре бер-берсенә туры килергә тиеш.

2. Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә расланган уртача вакытка исәпләнгән финанс планы түбәндәге параметрларны үз эченә алырга тиеш:

1) жирлек бюджеты керемнәренә һәм чыгымнарының фаразланыла торган гомуми күләме;

2) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре (бүлекчәләр, максатчан статьялар һәм чыгымнар классификациясе чыгымнары төрләре);

3) бюджет кытлыгы (профицит) ;

4) Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль бурычның иң югары чиге.

Башкарма комитет тарафыннан Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә уртача сроклы финанс планының өстәмә күрсәткечләрен раслау каралырга мөмкин.

3. Муниципаль берәмлекнең уртача сроклы финанс планы күрсәткечләре индикатив характерга ия һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә уртача сроклы финанс планын эшләгәндә һәм раслаганда үзгәртелергә мөмкин.

4. Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә уртача сроклы финанс планы план чорына күрсәтелгән план параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елына параметрлар өстәү юлы белән эшләнә.

5. Сарман авыл жирлеге муниципаль берәмлегенен уртача сроклы финанс планы проектына аңлатма язуында урта сроклы финанс планы параметрларын нигезләү, шул исәптән аларны, планлаштырылган үзгәрешләрнең сәбәпләрен күрсәтеп, элек хупланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

23 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру финанс органы билгели торган методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

3. Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль заданиене, шулай ук аның хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

24 Статья. Озак вакытлы максатчан программалар

1. Жирлек бюджеты акчалары хисабына тормышка ашырыла торган озак вакытлы максатчан программалар (ярдәмче программалар) Башкарма комитет карары белән раслана.

Озак сроклы максатчан программаларны гамәлгә ашыру сроклары Башкарма комитет карары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Озак сроклы максатчан программаларны эшләү турында карарлар кабул итү, шулай ук аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

2. Озак сроклы максатчан программаларны (ярдәмче программаларны) гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме, башкарма комитетның хокукый акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр программасы (ярдәмче программасы) буенча бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составында жирлек бюджеты турында карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап финансланырга тәкъдим ителә торган озак сроклы максатчан программалар Башкарма комитет карары белән жирлек бюджеты турындагы карар проекты кертелгәнчегә кадәр бер айдан да соңга калмыйча расланырга тиеш.

3. Һәр озак сроклы максатчан программа буенча ел саен аны тормышка

ашыруның нәтижелелеген бәяләү үткәрелә. Озак сроклы максатчан программаны тормышка ашыруның нәтижелелеген бәяләү тәртибе һәм критерийлары Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Озак сроклы максатчан программаны тормышка ашыруның нәтижелелеген бәяләү нәтижеләре буенча Башкарма комитет житәкчесе тарафыннан жирлек бюджеты турындагы карар проекты кертелгәнчегә кадәр бер айдан да соңга калмыйча, чираттагы финанс елыннан башлап программаны тормышка ашыруга бюджет ассигнованиеләрен кыскарту яки аны вакытыннан алда туктату турында карар кабул ителергә мөмкин.

Әлеге карар кабул ителгән очракта һәм жирлек бюджетында муниципаль контрактлар программаларын үтәү йөзеннән төзелгән муниципаль контрактлар булганда, муниципаль контрактлардан килеп чыга торган чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре карала.

25 статья. Ведомство максатчан программалары

1. Жирлек бюджетында ведомство максатчан программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин, аларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру башкарма комитет карары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

26 статья. Муниципаль юл фондлары

1. Муниципаль юл фонды акчалары жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын проектлауга, төзүгә, реконструкциялүгә, капитал ремонтлауга һәм карап тотуга, шулай ук күп фатирлы йортларның ишегалды территорияләрен, жирлектәге күпфатирлы йортларның ишегалды территорияләренә керү юлларын капитал ремонтлауга һәм ремонтлауга юнәлтелә.

2. Муниципаль юл фонды акчаларыннан файдалану жирлек советы карары белән расланган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә, бюджет акчаларының нәтижелелеге һәм нәтижелелеге принцибыннан чыгып башкарыла.

Агымдагы финанс елында файдаланылмый торган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре чираттагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелә.

3. Муниципаль юл фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе жирлек Советы карары белән билгеләнә.

27 статья. Жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары проектында карау һәм раслау өчен бирелә торган күрсәткечләр составы

1. Жирлек Советының бюджет турындагы карарында бюджетның төп

характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренәң гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (процифит) керә.

2. Бюджет турында карар белән билгеләнә:

1) бюджет керемнәренәң баш администраторлары исемлеге;

2) бюджет кытлыгын финанслау чыганақларының баш администраторлары исемлеге;

3) чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) чыгымнарның ведомство структурасында бюджетлар чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

4) гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме;

5) Чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

6) Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 5 проценты күләмендә;

7) бюджет кытлыгын финанслау чыганақлары 96 статьяда билгеләнгән

8) Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына) килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп, муниципаль бурычның иң югары чиге;

9) жирлек бюджетының билгеләнгән башка күрсәткечләре

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта, жирлек Советының бюджет турындагы карары проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга бюджет проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чорының параметрларын үзгәртү жирлек Советы карарлары нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту яисә ведомство структурасына бюджет ассигнованиеләрен өстәмә максатчан статьялар һәм (яисә) тиешле бюджет чыгымнары төрләре буенча керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

3 бүлек. Жирлек бюджетын карау һәм раслау

28 статья. Жирлек советының авыл жирлеге Советы каравына авыл жирлеге бюджеты турындагы карары проектын кертү

1. Жирлек советының авыл жирлеге бюджеты турындагы карары проекты Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советы карарлары белән билгеләнгән срокларда, ләкин агымдагы елның 15 ноябринан дә соңга калмыйча, түбәндәге документлар һәм материаллар белән бер үк вакытта авыл жирлеге Советы каравына кертелә:

- 1) Бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- 2) агымдагы финанс елының узган чорында социаль-иқтисадый үсешнең яқынча йомгаклары һәм агымдагы финанс елында көтелүче социаль-иқтисадый үсеш нәтижәләре;
- 3) социаль-иқтисадый үсеш фаразы;
- 4) урта сроклы финанс планы проекты;
- 5) бюджет проектына аңлатма язуы;
- 6) Чираттагы финанс елы азагына (чираттагы финанс елы азагына һәм план чорының һәр елы азагына) муниципаль бурычның иң югары чиге;
- 7) Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы проекты);
- 8) Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль гарантияләр программалары проектлары;
- 9) агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;
- 10) күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлек Советы тарафыннан тәкъдим ителгән, күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары, Башкарма комитетның финанс органы белән каршылыклар барлыкка килгән очракта, тапшырыла;
- 11) озак вакытлы максатчан программалар исемлеге;
- 12) башка документлар һәм материаллар.

29 статья. Жирлек бюджеты турында карар проектын карау һәм аны раслау тәртибе

1. Башкарма комитет тарафыннан жирлек бюджеты турындагы карар проектын жирлек Советы каравына керткәннән соң ике эш көне эчендә муниципаль берәмлек Башлығы аны жирлек Советының бюджет буенча даими комиссиясенә (алга таба-Комиссия) жиберә .

2. Жирлек Советы комиссиясе әлеге проект алганнан соң өч эш көне эчендә тапшырылган документларның һәм материалларның Россия Федерациясе бюджет законнарына туры килүе турында бәяләмә әзерли.

3. Муниципаль берәмлек башлығы, жирлек Советы комиссиясе бәяләмәсе нигезендә, жирлек Советы каравына жирлек бюджеты турындагы карар проектын кабул итү яки аны эшләп бетерү өчен Башкарма комитетка кире кайтару турында карар кабул итә.

4. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты барлык кирәкле документлар һәм материаллар белән Башкарма комитет тарафыннан эшләп бетерергә алынганнан соң биш эш көне эчендә жирлек Советына тәкъдим ителергә тиеш.

5. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты, жирлек Советына кертелгән көннән алып өч эш көне эчендә, искәرمәләр һәм тәкъдимнәр кертү өчен, шулай ук бәяләмә эзерләү өчен ревизия комиссиясенә муниципаль берәмлек Башлыгы тарафыннан жиберелә.

6. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты авыл жирлегә Советы тарафыннан чираттан тыш тәртиптә карау календарена кертелә.

7. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты буенча гариза язу хокукына һәм аны жирлек Советында карау барышында Башкарма комитет житәкчесе, яисә алар вәкаләт биргән вазыйфаи затлар ия.

8. Жирлек Советы комиссияләре жирлек бюджеты турында карар проектын карыйлар һәм аның буенча бәяләмәләр, төзәтмәләр һәм тәкъдимнәр эзерлиләр.

9. Жирлек бюджеты турындагы карар проектын карау нәтижеләре буенча жирлек Советы комиссиясе бәяләмәләр, төзәтмәләр һәм рекомендацияләр Икътисадый сәясәт һәм бюджет комиссиясенә жиберәләр.

10. Алынган бәяләмәләр нигезендә авыл жирлегә Советының Икътисадый сәясәт һәм бюджет буенча комиссиясе жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы, жирлек бюджеты турындагы карар проекты буенча гомумиләштерелгән бәяләмә эзерли.

11. Жирлек бюджеты чыгымнарының аерым юнәлешләрен арттыруны күздә тоткан төзәтмәләрдә башка юнәлешләр буенча финанслауны киметү яисә өстәмә керем чыганагын күрсәтү буенча тәкъдимнәр булырга тиеш.

12. Жирлек бюджетының чыгым өлешенә төзәтмәләрне караганда, башта чыгымнарны киметүне күздә тоткан төзәтмәләр карала һәм раслана, ә аннары жирлек бюджетының чыгым өлешен арттыруны күздә тоткан төзәтмәләр карала һәм раслана.

13. Кабул ителгән төзәтмәләр буенча чыгымнар суммасы арткан очракта, жирлек бюджеты чыгымнарының расланган күләме арткан очракта, төзәтмәләр буенча рейтинглы тавыш бирү үткәрелә яисә үзара бәйлә төзәтмәләр пакеты раслана.

14. Икътисадый сәясәт һәм бюджет буенча комиссиянең

гомумиләштерелгән бәяләмәсе нигезендә Башкарма комитет җирлек Советына карау өчен җирлек бюджеты турында карар проектын эшләп бетерә һәм кертә.

15. Җирлек Советы утырышында җирлек бюджеты турындагы карар проектын караганда, җирлек Советы Башкарма комитет җитәкчесенен докладын, икътисади сәясәт һәм бюджет буенча комиссия рәисенен өстәмә докладын тыңлый һәм комиссия бюджеты проектын раслау турында карар кабул итә.

16. Җирлек Советының җирлек бюджеты турындагы карары чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Җирлек советының чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карары белән әлеге Нигезләмәнең 27 статьясы нигезендә күрсәткечләр һәм характеристикалар расланган булырга тиеш.

17. Әгәр җирлек Советының авыл җирлеге бюджеты турындагы карары агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән булса:

1) Башкарма комитетның финанс органы ай саен бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын хисап финанс елында бюджет ассигнованиеләренен уникенче өлешеннән һәм бюджет йөкләмәләре лимитларыннан артмаган күләмдә җиткерергә хокуклы;

2) җирлек бюджеты турында җирлек Советы карары белән билгеләнә торган башка күрсәткечләр җирлек Советының хисап финанс елына бюджеты турында карары белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла;

3) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджетара трансфертлар бүлү һәм бирү тәртибе хисап финанс елына билгеләнгән тәртиптә саклана.

18. Әгәр җирлек Советының авыл җирлеге бюджеты турындагы карары агымдагы финанс елы башыннан соң үз көченә керә һәм әлеге карар үз көченә керткән көнгә кадәр бюджет үтәлеше әлеге статьяның 17 һәм 18 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла икән, күрсәтелгән карар үз көченә керткән көннән бер ай эчендә Башкарма комитет авыл җирлеге Советының бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет күрсәткечләрен төгәлләштерә торган карарына үзгәрешләр кертү турында карар проектын җирлек Советына карауга һәм раслауга тапшыра.

Әлеге карар проектын авыл җирлеге Советы тарафыннан тәкъдим ителгән көннән 15 көннән дә артмаган срокта карала һәм раслана.

4 бүлек. Җирлек бюджеты үтәлеше

30 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Жирлек бюджетын үтәү жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

31 статья. Жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү, алып бару, раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе Башкарма комитетның финанс органы житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре жирлек бюджеты турындагы жирлек Советы карарына туры килергә тиеш.

Жирлек Советының бюджет турындагы карарына үзгәрешләр кертү турында карар кабул ителгән очракта, Башкарма комитетның финанс органы житәкчесе жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр раслай.

3. Бюджет үтәлеше барышында жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре, жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, Башкарма комитетның финанс органы житәкчесе карарлары нигезендә, жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жирле бюджет язмасы күрсәткечләре үзгәртелергә мөмкин

4. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерелә.

5. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә.

32 статья. Касса планы

1. Башкарма комитет касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүченең, бюджет керемнәренең баш администраторының, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторының касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрен составын һәм срокларын билгели.

2. Касса планын төзү һәм алып бару башкарма комитетның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

33 статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше нигезендә башкарыла

34 статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше

1. Башкарма комитет таләпләрне үтәү белән билгеләнә

2. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлешен күздә тотә:

- 1) Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- 2) акчалата йөкләмәләрне раслау;
- 3) Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- 4) акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

3. Бюджет акчаларын алучы аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән башка шартнамәләр төзү юлы белән яисә Россия Федерациясә законнары, башка хокукый акт, килешү нигезендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алучы казначылык түләүләрен башкару турындагы күрсәтмәләр (алга таба - күрсәтмә) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә, шулай ук оператив-эзләү чараларын үтәүгә һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм жинаять судында катнашучыларга карата куркынычсызлык чараларын үтәүгә бәйлә очрактарда, күрсәтмәләр нигезендә, бюджет акчалары исәбеннән акча йөкләмәләрен түләү бурычын раслый.

35 статья. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертеп, Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы һәм Башкарма комитет тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчеләрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Чыгымнар буенча бюджет язмасы күрсәткечләре чираттагы финанс елы башланганчы ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләргә житкерелә.

3. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

36 статья. Жирлек бюджетының бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча үтәлеше

1. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча жирлек бюджеты үтәлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә баш администратор, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы тарафыннан Башкарма комитетның финанс органы билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлергә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү Башкарма комитет билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

37 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне тәмамлау Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә башкарыла

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

38 статья. Авыл жирлегә Советының агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карарына үзгәрешләр кертү

1. Башкарма комитет жирлек Советының агымдагы финанс елына һәм план чорына әлеге карарны хокукый жайга салу предметы булган барлык мәсьәләләр буенча жирлек бюджеты турындагы карарына үзгәрешләр кертү хакында карар проекты эшли һәм жирлек Советына тәкъдим итә.

Күрсәтелгән карар проекты белән бер үк вакытта түбәндәге документлар һәм материаллар тапшырыла:

1) агымдагы финанс елында социаль-икътисадый үсешнең көтелгән нәтижәләре һәм план чорында социаль-икътисадый үсешнең төгәлләштерелгән фаразы;

2) агымдагы финанс елының узган хисап чорында жирлек бюджеты үтәлеше турында белешмәләр;

3) агымдагы финанс елында жирлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;

4) агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарына тәкъдим ителә торган үзгәрешләрне нигезләп аңлатма язуы.

2. План чорында жирлек бюджеты керемнәренең гомуми күләме арткан очракта, күрсәтелгән арту түбәндәгеләргә карый:

1) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты дефицит белән расланган очракта, жирлек бюджеты кытлыгын киметү;

2) шартлы рәвештә расланган чыгымнарны тиешле арттыру.

План чорында жирлек бюджеты керемнәренең гомуми күләме кимегән очракта, шартлы рәвештә расланган чыгымнар күләме тиешле киметелергә тиеш.

5 бүлек. Бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

39 статья. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

1. Бюджет хисаплылыгын бюджет исәбе нигезләре билгеләнә

Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының баш администраторлары) ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын алуучылар (бүлүчеләр), бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары тарафыннан бирелгән бюджет хисаплылыгы нигезендә жыелма бюджет хисаплылыгын төзи.

Жирлек бюджеты акчаларының баш администраторлары жыелма бюджет хисаплылыгын үл билгеләгән срокларда Башкарма комитетның финанс органына тапшыралар.

2. Жирлекнең бюджет хисаплылыгы бюджет акчаларының баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә Башкарма комитетның финанс органы тарафыннан төзелә һәм Башкарма комитет житәкчесенә тапшырыла.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллык булып тора. Бюджет үтөлеше турындагы хисап квартал саен була.

4. Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтөлеше турындагы хисап Башкарма комитет житәкчесе тарафыннан раслана һәм жирлек советына жиберелә.

Жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык отчетлар жирлек Советы карары белән расланьрга тиеш.

40 статья. Жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап, аны жирлек Советында караганчы, тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Ревизия комиссиясенә тышкы тикшерү өчен Башкарма комитет тарафыннан кертелде

4. Башкарма комитет, аңа бәяләмә әзерләү өчен, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, жирлек бюджетының үтөлеше турында хисап бирә. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла.

5. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә, бер үк вакытта Башкарма комитетка жиберелгән Ревизия комиссиясе тарафыннан жирлек Советына тапшырыла.

41 статья. Жирлек Советы тарафыннан бюджет үтөлеше турында еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау

1. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советы карары белән раслана.

2. Жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советының бюджет үтөлеше турында карар проекты, резерв фонды ассигнованиеләренең үтөлеше турында хисап тапшырыла;

жирлек бюджетыннан бирелгән бюджет кредитлары турында хисап, эчке бурыч торышы турында хисап һәм бюджет законнары нигезендә башка хисап.

3. Жирлек Советы Ревизия комиссиясе бәяләмәсен алганнан соң жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны карый.

Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы Бюджет үтәлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында карар кабул итә.

Жирлек Советы тарафыннан бюджет үтәлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дәрәс яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

4. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап авыл жирлегә Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

42 статья. Жирлек бюджеты үтәлеше турында жирлек Советы карары

1. Жирлек Советы карары белән, бюджет кытлыгы (профицит) күрсәтелеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап раслана.

2. Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

1) бюджет керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;

2) Бюджет керемнәренә карый торган дәүләт идарәсе секторының керем төрләре, төркемчәләренң кодлары, операцияләр классификациясе буенча бюджет керемнәре;

3) тиешле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;

4) бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;

5) бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;

6) бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакаларына карый торган дәүләт идарәсе секторының операцияләре классификациясенң бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакалары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары.

Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карар белән шулай ук жирлек бюджеты үтәлеше турында карар кабул итү өчен жирлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр дә раслана.